

Landsforeningen for Bøsser og Lesbiske

Forbundet af 1948, *Landssekretariatet*

Teglgårdsstræde 13, Postboks 1023, 1007 København K.

Tlf.: 3313 1948, Fax.: 3391 0348, SE nr.: 23 07 25 13

Lesbiskes adgang til kunstig befrugtning

FORLØB

- 29.04 2. behandling af Lov om kunstig befrugtning
- 06.05 LBL afleverer personlige breve til samtlige Folketingets medlemmer
- 07.05 LBL har foretræde for Sundhedsudvalget
- 12-16.05 Ændringsforslag konkretiseres og fremsættes
- 20.05 3. behandling planlagt, men er blevet udsat til næste uge (sandsynligvis onsdag 28.)

BAGGRUND

- Lov om kunstig befrugtning fremsattes første gang i folketingssamlingen 95/96 (L200), men det nåede aldrig til 2. behandling.
- Forslaget genfremsattes i samlingen 96/97 (L5).
- De fremsatte forslag indeholdt ingen begrænsninger på hvem, der skulle kunne blive behandlet.
- Der fremsattes ændringsforslag om bla. aldersbegrænsninger og krav om ægteskab.
- Ved 2. behandlingen vedtoges ændringsforslag nr. 29: "Kunstig befrugtning må kun tilbydes kvinder, som er gift, eller som lever sammen med en mand i et ægteskabslignende forhold".
- 5 ud af 55 (3, 17, 29, 30, 47) ændringsforslag begrænsede lesbiskes adgang til behandling.
- Dette er en væsentlig stramning ift. lesbiske sammenlignet med nugældende regler: Der er ingen retlig regulering (lov/bekendtgørelser), som begrænser lesbiskes adgang til behandling. Visse amter og enkelte private klinikker har for sig selv besluttet, ikke at tilbyde lesbiske behandling.

DET VEDTAGNE ÆNDRINGSFORSLAG

- Argumentationen for ændringsforslaget er baseret på et notat fra Det Danske Center for Menneskerettigheder til Sundhedsudvalget, men i notatet konkluderes modsat, at det er tvivlsomt om det oprindelige lovforslag er i konflikt med Danmarks konventionsforpligtigelser.
- Det vedtagne forslag er således baseret på en fordrejning af faktiske oplysninger.
- Et flertal i Det Etske Råd anbefalede man ikke indfører en regulering af lesbiskes adgang til behandling.
- Loven skal sætte grænser for lægelig forskning og behandling, men med det vedtagne ændringsforslag får loven en social dimension
- Visse behandlingssøgende, lesbiske og enlige, sendes ud på det 'grå marked'.

BARNETS TARV

- Barnets tarv sættes som et centralt tema i debatten
- Det er således en forudsætning for ændringsforslaget, at barnets tarv ikke er tilgodeset i lesbiskes og bøssers børnefamilier.
- Dette er imidlertid en fordom, og der er store mængder af dokumentation for, at børn trives i lesbiskes og bøssers børnefamilier - en dokumentation også Det Etske Råd henholdte sig til, jf. det uddybende notat.
- Mange børn er blevet til på en måde, som nu vil blive gjort kriminel.

Landsforeningen for Bøsser og Lesbiske

Forbundet af 1948, *Landssekretariatet*

Teglårdsstræde 13, Postboks 1023, 1007 København K.

Tlf.: 3313 1948, Fax.: 3391 0348, SE nr.: 23 07 25 13

KONSEKVENSER AF DET VEDTAGNE ÆNDRINGSFORSLAG

- Med den nye paragraf udelukker loven lesbiske fra behandling i lægelig regi, såvel offentligt som privat.
- Omvendt er en læge forhindret i at bruge sin faglige viden i fx. inseminationssammenhæng, hvis den behandlingssøgende er lesbisk.
- Insemination kan og bliver udført udenfor sundhedsvæsenet. I dag kan en kvinde selv vælge under hvilke former insemination skal foregå, men med en beslutning om, ikke at muliggøre behandling i lægelig regi tvinges lesbiske ud i et 'gråt område' med kvaksalveri og utrygge, ukontrollerede forhold.

ÆNDRINGSFORSLAG TIL 3. BEHANDLINGEN

Indtil videre ved vi, der vil komme to ændringsforslag:

Fremsat i Sundhedsudvalgets betænkning af Lone Møller (S, næstformand for Sundhedsudv.), Jytte Wittrock (S) og Kjeld Rahbæk Møller (SF):

"Efter 'kunstig befrugtning' indsættes ', hvor befrugtning etableres uden for kvindens krop,'

Bemærkning: Allerede idag udføres insemination uden for lægeligt regi. Med ændringsforslaget sikres det, at alle kvinder kan vælge under hvilke former behandling skal foregå, herunder at det i så høj grad som muligt sikres, at kvinden og barnet kan beskyttes mod smitsomme sygdomme som f.eks. HIV-smitte. Det vil være urimeligt, hvis en læge forbydes at medvirke til insemination af enlige kvinder, når denne behandling samtidig kan udføres uden for lægeligt regi. Kvinderne bliver herved tvunget til at blive behandlet under væsentlig mere usikre forhold i hjemmet uden lægelig medvirken eller bliver tvunget til at tage til udlandet."

Fremsat af Anne Baastrup (SF) og Aage Frandsen (SF), 22. maj 1997 uden for betænkningen:

"Folketinget vedtog ved 2. behandling et ændringsforslag, som i det lægelige system forbyder, at enlige kan behandles med kunstig befrugtning. Kravet er ægteskab eller ægteskabslignende forhold mellem en mand og en kvinde.

Argumentationen bag forslaget var, at det må antages at være barnets tarv at have både en far og en mor. Der er imidlertid ikke belæg for en sådan antagelse. Derimod er der en omfattende dokumentation for, at børn trives fortrinligt i familier, hvor forældre er homoseksuelle. Der henvises til den sammenfatning af aktuel forskning herom, som er medtaget i L% - bilag 105.

Der blev endvidere argumenteret med, at bestemmelsen i §3 sikrer, at FN's børnekonvention, der tager udgangspunkt i barnets tarv, respekteres. Dette er ikke helt korrekt. Det Danske Center for Menneskerettigheder, som også blev fremdraget i forbindelse med §3, konkluderer i sit notat (L200, folketingsåret 1995-96, bil. 48), at enlige og kvinder i lesbiske parforhold ikke kan påberåbe sig en ret til at blive behandlet med kunstig befrugtning under henvisning til ikkediskriminationsprincippet. Det betyder ikke, at det er indeholdt i konventionen, at de derfor skal være afskåret fra en sådan behandling, hvilket centret finder er et andet og mere tvivlsomt spørgsmål. Der er således forskel på 'at have ret til' og 'være afskåret fra'.

Det foreslås derfor, at bestemmelsen, om at kunstig befrugtning kun kan tilbydes kvinder, der er gift eller som lever sammen med en mand i et ægteskabslignende forhold, udgår."

Landsforeningen for Bøsser og Lesbiske

Forbundet af 1948, *Landssekretariatet*

Teglårdsstræde 13, Postboks 1023, 1007 København K.
Tlf.: 3313 1948, Fax.: 3391 0348, SE nr.: 23 07 25 13

Konsekvenserne af det første forslag vil være, at insemination vil kunne tilbydes lesbiske, mens andre former for kunstig befrugtning, såsom reagensglas-behandling, mikroinsemination osv. (som er dét loven egentligt drejer sig om), ikke kan tilbydes.

Konsekvenserne af det andet forslag vil være en fastholdelse af den nuværende situation, altså hvor det er de enkelte amter og private klinikker, som tager stilling til, om de vil tilbyde behandling.

SL 23.05.97

V: HAR UDSKEJLMEJER MED FAXEN.

DER ER

1 side BREV

3 sider FAX

2 sider VEDRØRENDE BREV.

Landsforeningen for Bøsser og Lesbiske

Forbundet af 1948, *Landssekretariatet*

Teglårdsstræde 13, Postboks 1023, 1007 København K.

Tlf.: 3313 1948, Fax.: 3391 0348, SE nr.: 23 07 25 13

TV-Avisen

Fax 35 20 46 46

23.05.97

Hermed fremsendes materiale vedr. 3. behandlingen af Lov om kunstig befrugtning hvad angår lesbisk adgang til behandling.

Et notat (godt 2 sider) som ridser sagen op, og som afsluttes med de fremkomne ændringsforslag til 3. behandlingen.

Uddybende bemærkninger, som er et notat, som var vedlagt det personlige brev, hvert folketingsmedlem modtog fra os efter 2. behandlingen af loven.

Som det fremgår af de nye ændringsforslag, er der en del krig på kniven hvad angår dette spørgsmål.

Lovbehandlingen har været meget speciel, fordi alle partier har fritstillet sine medlemmer. I spørgsmålet om lesbisk adgang til behandling, er der medlemmer både for og imod over hele salen. Landsforeningen ser selvfølgelig gerne, der kommer pressedækning på sagen, da der er så stor uenighed i Folketinget, og da de 5 ændringsforslag, som var til afstemning under 2. behandlingen, var så dårligt begrundede.

Vi kan levere baggrundsmateriale vedr. hele sagen, herunder oversigt over de relevante afstemninger ved 2. behandlingen. Desuden har vi kontakt til et lesbisk par (i Århus), som i sidste måned har fået en datter, som er blevet til ved insemination. De ønsker at få endnu et barn på samme måde. De er parate til at optræde i pressen (Det har ikke været muligt at finde nogen i København, som ville stille op i pressen).

Vi har ikke taget kontakt til andre tv-stationer. Vi talte med DR2-Nyhederne tidligere på ugen (ifm. rapporten fra bispeudvalget), og de sagde, de måske ville tage sagen, men der skete ikke videre. I dag har vi fået de konkrete ændringsforslag, så historien nu er mere solid.

Hvis i vil tage sagen op, kan vi godt aftale, vi ikke går videre til andre stationer.

Med venlig hilsen

Søren Laursen

E-mail: lbl@lbl.dk

Homepage <http://www.lbl.dk>